

ინსტრუმენტი: პრაქტიკის კრებული

მსხვერპლ აქტივისტებთან დისკუსიების დროს წამოიჭრა ინკლუზიური საკითხი და აღინიშნა, რომ დოკუმენტი მოიცავს სემსუალური ძალადობის ყველა ფორმას და იძლევა ამ მოვლენის შესახებ სხვა პირთა მრუდირების შესაძლებლობას. ამ იდეის ეფექტიანად გასავრცელებლად პრაქტიკის შესწავლა შესაძლოა, სასარგებლო იყოს თქვენი ადვოკატირების საქმიანობისთვის, შემდეგი მიზეზებით:

- იმის საჩვენებლად, რომ სისასტიკე არის გლობალური პრობლემა, რომელიც მსხვერპლთა და დაზარალებულთა ცხოვრებაში უარყოფით გავლენას ახდენს დედამინის ყველა კონტინენტზე.
- იმის საჩვენებლად, რომ არსებობს განსხვავებები სემსუალური ძალადობის გამოვლინების ფორმებს შორის, რომელიც სრულად ასახავს მსხვერპლთა და დაზარალებულთა ტიპილსა და ტანჯვას.
- იმისთვის, რომ თქვენ როგორც მსხვერპლ აქტივისტს, მოგანდოთ ინსტრუმენტი იმ სხვა პირთა შესახებ სასაუბროდ, ვინც ანალოგიური ფაქტები შეემთხვა, რათა თავიდან იყოს აცილებული აღქმა, თითქოს მხოლოდ საკუთარ თავსა და სადარდებელზე საუბრობთ და პირიქით, უფრო სერიოზულად იყოთ აღქმული როგორც აქტივისტი. თქვენ ამით იმასაც აჩვენებთ, რომ მხოლოდ პირად სადარდებელზე კი არ საუბრობთ, არამედ უფრო ფართო მასშტაბის პრობლემას ეხებით.

შესაბამისად, ეს კრებული შეიქმნა იმ მოსაზრებით, რომ მსხვერპლ აქტივისტებს შეეძლებათ მეტი პრაქტიკის ანალიზის დაგეგმვა.

კრაქტიკის ანალიზის საფინანსო აუდიტორიაში შედეგები იყვენ

- პოლიტიკის შემდგომი პირები
- თემის ლიდერები
- სამსახურ ძალადობაზე მომუშავე ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები
- ეკლესიები
- სოციალური მედიის კამპანიები
- საზოგადოება
- სხვა მსხვერპლები

აქტივობები, რომლებშიც შესაძლებელია კრაქტიკის შესწავლის გამოყენება

- სავარჯიშოების ჩატარება ჰაბის პრინციპებით მსხვერპლის ადვოკატირების ვორქშოპის ფარგლებში
- ეკლესიისა და თემის ლიდერებთან შეხვედრები
- ცნობიერების ამაღლების ვორქშოპები და ღონისძიებები
- პოლიტიკის შემდგომი პირებთან შეხვედრები
- თქვენს სტატიებში, პუბლიკაციებისა და ინტერვიუებში მაგალითების მოყვანა

ეს კრებული შეიცავს 5 საფემს უკრაინაში, ერაყში, უგანდაში, მესიკასა და სირიაში მომხდარ ფაქტებს. მათი მიზანია სამსახურ ძალადობის ფართო სპექტრის, მათი უარყოფითი შედეგებისა და კავშირის ჩვენება, როგორც ეს ნაჩვენებია ჰაბის პრინციპებში სამსახურ ძალადობის შესახებ.

ამინა ა.-ს საქმის შესწავლა' (უკრაინა)

სემსუალური ძალადობა ხშირ შემთხვევებში აღიარებული გაუკატიურებისა და იძულებითი პროსტიტუციის გარდა მრავალ სხვა ფორმას იღებს. მეტიც, გაუკატიურების სამართლებრივი განსაზღვრებები ხშირად არ მოიცავს სემსუალური ძალადობის ყველა ფორმას. სემსუალური ძალადობის გააზრება მსხვერპლის პერსპექტივიდან მიუთითებს, რომ სემსუალური ხასიათის უკანონო ქმედებების სკეპტიკური უფრო ფართოა. მაგალითად: ადამიანების სემსუალური ავტონომიის ხელყოფა, შიშის განზრახ შეყრა, ადამიანის დამცირება მისი სემსუალობის გამო, ადამიანის იძულება, შეასრულოს სემსუალური მოძრაობები და ადამიანის კონცნა ან ალოკვა განსაკუთრებით სხეულის სემსუალურ ადგილებზე. ეს ჩამონათვალი კიდევ გრძელდება, როგორც ამას ამინას ისტორია აჩვენებს:

ბევრი უკრაინელი მსხვერპლი განიცდიდა სემსუალური ძალადობის მუქარას დაკავების პირობებში, მათ შორის, გაუკატიურების მუქარას და ისეთ დაკავების ცენტრებში გადაყვანის მუქარას, რომლებიც ცნობილი იყო დაკავებულთა მიმართ სემსუალური ძალადობით. მართალია, ეს ქმედებები კანონით არაა აღიარებული დანაშაულად, ისინი შეადგენენ სემსუალური ძალადობის ფორმებს. ამინა რეგულარულად იტანჯებოდა ამ სახის ძალადობისგან. იგი 3 თვის განძილზე იყო დაკავებული პრო-სეკარატისტულ ბრძოლაში უკრაინელი არმიის მხარდაჭერის გამო. ამინას მიჰქონდა უკრაინელ ჯარისკაცებს აწვდიდა საბნებს და საყოფაცხოვრებო ნივთებს, როდესაც ამის შესაძლებლობა ჰქონდა და ერთ-ერთი დაჯგუფების მიერ დაკავების შემდეგ იგი სასამართლო პროცესის გარეშე გააძევეს კატიმრობაში.

ამ პერიოდში სემსუალური ძალადობის მუქარის გარდა მას ასევე შეუზღუდეს წვდომა სათანადო ჰიგიენის დაცვაზე, სავალდებულო მკურნალობაზე და სქესობრივი გზით გადადები ინფექციების სამკურნალო პრეპარატებზე. ამინას რამდენჯერმე მოთხოვეს, რომ გაეხადა და შემდეგ დასცინოდნენ მის ზურგზე არსებული ჭარბთმინანობის გამო, რაც ჭორმონალური მკურნალობით იყო გამოწვეული. მას ძალის გამოყენებით ხდიდნენ თანისაბოსს, ფოტობებს უღებდნენ ზურგზე და დასცინოდნენ. ამინაზე ამ ქმედებებზე დამანგრეველი ეფექტი იქონია. ახლაც კი იგი ხედავს ღამის კოშმარებს, თითქოს აიძულებენ გახდა და იტანჯება მკურნალობაზე უარის თქმით გამოწვეული უკუშედეგებით. მუქარით გამოწვეული მუდმივი შიშის მდგომარეობა, რომელშიც ამინა ცხოვრობდა დაკავების პერიოდში, მას დღემდე აფერხებს ყოველდღიურობაში. უკრაინაში არსებული მდგომარეობის კულტურის გამო ამინამ განიცადა სტიგმატიზაცია, რათა არ გაემხილა სემსუალური ძალადობის შესახებ, რაც უფრო მეტად ართულებს მის მიერ რეგულარული მოვალეობების შესრულებას სამსახურსა და ოჯახში.

ამინას შემთხვევა არგონებს, რომ სამსუალური ძალადობა მხოლოდ გაუპატიურებას კი არ მოიცავს, როგორც ეს კანონით არის გათვალისწინებული, არამედ ასევე გამოიხატება სხვა ფორმებში². ამინას წინააღმდეგ შემდეგი აქტები იყო ჩადენილი:

- პირისთვის ჰიგიენის დაცვაზე წვდომის ხელყოფა, მკურნალობაზე, მენსტრუაციასთან, ორსულობასთან, ბავშვის გაჩენასთან, ფისტულის მოვლასთან, სწორი ნაწლავის ჰემატომასთან, შიდსთან და სხვა სქესობრივი გზით გადასდებ დაავადებებს, სამსუალურ დასახიჩრებასთან, დამახინჯებასთან, გინეკოლოგიურ, უროლოგიურ ან საშარდე გზების მკურნალობასთან ან სამსუალური და რეპროდუქციული ჯანმრთელობის ნებისმიერ სხვა ასპექტთან წვდომის ხელყოფა.
- ადამიანში სამსუალური ძალადობის აქტის ჩადენის საფუძვლიანი მოლოდინის ან შიშის გამოწვევა.
- შიშველ მდგომარეობაში ან სამსუალური ხასიათის აქტში მონაწილე პირის ყურება, მათ შორის, სურათების, ვიდეორჩანაწერის, ხელოვნების ნაწარმოების ან აუდიორჩანაწერების ყურება ან მოსმენა.
- სამსუალური ავტონომიისა და სამსუალური ხელშეუხებლობის რაიმე ფორმით დარღვევის მუქარა.

აქ ჩამოთვლილი აქტებიდან ყველა არ არის აღიარებული საერთაშორისო და ეროვნული კანონმდებლობებით. სამსუალური ძალადობის შემსახებ ჰააგის პრინციპები მუშაობენ სამსუალური ძალადობის მისაღებ ახსნაზე. პრინციპები შემუშავებულია მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის 60-ზე მეტ სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციასთან და 500-ზე მეტ მსხვერპლთან კონსულტაციების შედეგად, სამსუალური ძალადობის განმარდების გაფართოების მიზნით.

¹ მართალია, საშემევი არის გამოგონილი, ისინი უმეტესწილად ეყრდნობა მსხვერპლებთან და დამარალებულებთან ჩატარებული კონსულტაციებისას მოწოდებულ ინფორმაციას.

² უფრო მეტი კონტექსტი ქვემოთ ჩამოთვლილ შემდეგებზე შემოქლიათ, იხილეთ სამოქალაქო საზოგადოების დეკლარაციის კომენტარში.

მანია ბ.-ს³ საქმის შესწავლა (ერაყი)

სამსახურული ძალადობა ხშირ შემთხვევებში აღიარებული გაუპატიურებისა და იძულებითი პროსტიტუციის გარდა მრავალ სხვა ფორმას იღებს. მეტიც, გაუპატიურების სამართლებრივი განსაზღვრებები ხშირად არ მოიცავს სამსახურული ძალადობის ყველა ფორმას. სამსახურული ძალადობის გააზრება მსხვერპლის პერსპექტივიდან მიუთითებს, რომ სამსახურული ხასიათის უკანონო ქმედებების სპექტრი უფრო ფართოა. მაგალითად: ადამიანების სამსახურული ავტონომიის ხელყოფა, შიდასი განზრახ შეყრა, ადამიანის დამცირება მისი სამსახურის გამო, ადამიანის იძულება, შეასრულოს სამსახურული მოძრაობები და ადამიანის კონცნა ან ალოკვა განსაკუთრებით სხეულის სამსახურულ ადგილებზე. ეს ჩამონათვალი კიდევ გრძელდება, როგორც ამას მანია ისტორია აჩვენებს:

ერაყისა და სირიის ისლამურმა სახელმწიფომ (ISIS) დაიწყო ერაყში სინჯარის რაიონში შეჭრა, რა დროსაც ცდილობდნენ, მოეპოვებინათ კონტროლი მეტ ტერიტორიაზე და შეეყრით ქალები და გოგონები ტრეფიკინგის მიზნით. მანია წაიყვანეს ტერორისტულ ორგანიზაციაში მისი მშობლიური ქალაქიდან და სამი თვის მანძილზე აიძულებდნენ სამსახურულ მონობას. ამ პერიოდში იგი ოთხი სხვადასხვა მოძალადის ხელში. როდესაც იგი მიყიდეს მეორე კაცს, მას ამყოფებდნენ დაკავებაში იგივე გოგონასთან ერთად. ამ პერიოდში მათ ხშირად ცემდნენ და აიძულებდნენ პატარა სივრცეში ერთად ცხოვრებას. თითოეულ დამატეხვევებელთან ყოფნისას მას გამუდმებით აიძულებდნენ კონტრაცეფციის მიღებას როგორც აბების, ასევე ინექციების სახით.

მიმდინარე ძალადობასთან ერთად მანია ხშირად მოიხსენიებდნენ როგორც „ბინძურ იეზიდს“ და აგრძობდნენ, რომ მისი ეთნიკური იდენტობა და კულტურა იყო დაქვემდებარებული. მოძალადეები ხშირად აკეთებდნენ სამსახურულ ინსინუაციებს მისი ეთნიკური წარმომავლობის შესახებ. მანია იტანჯებოდა არამხოლოდ გაუპატიურებისაგან, არამედ მოძრაობის უნარის დაკარგვის გამოც, რაც გამონეშული იყო ფიზიკური ძალადობით. მას დასჯის მიზნით სახე ნაწილობრივ დაუწვა მისმა ერთ-ერთმა დამატეხვევებელმა.

მანია ახლა ლტოლვილთა ბანაკში ცხოვრობს, სადაც მას კეთილგანწყობით შეხვდნენ საკუთარი ოჯახის წევრები. მიუხედავად იეზიდურ კულტურაში მომხდარი ცვლილებებისა, რომლის თანახმადაც გაიზარდა მიძღვრება ისლამური სახელმწიფოდან (ISIS) დაბრუნებული მსხვერპლების როგორც იეზიდური საგოგადობის „უმანკო“ წევრების მიმართ, მანია კვლავ იტანჯება სირცხვილისგან და სავარაუდოდ ვერ იხილავს მასზე თავდასხმელებისთვის სასჯელის დაკისრებას. იგი იტანჯება მწვავე კოსტ-ტრავმული სტრესული აშლილობით და არ აქვს სრულყოფილი წვდომა ფსიქოლოგიურ მხარდაჭერაზე. დღეების უმეტესობას მანია ატარებს შიშში, მიუხედავად იმისა, რომ ოჯახის წევრების გარემოცვაშია, ხოლო სახეზე არსებული ჭრილობები ყოველთვის გაასხენებენ ძალადობას.

მაიას საქმე არჩვენებს, რომ გაუპატიურებასთან ერთად ჩადენილი იყო სექსუალური ძალადობის სხვა ფორმები. მაიას წინააღმდეგ ჩადენილია შემდეგი სახის სექსუალური ძალადობა:

- ადამიანის დამცირება ან დაცინვა მის შესახებ აღქმული სექსუალური ორიენტაციის, გენდერული იდენტობის, სექსუალური გარეგანობის, სექსუალური აქტივობის (მათ შორის, აქტივობის არქონის), ან სხეულის სექსუალური ნაწილების გამო
- ადამიანის დასჯა სექსუალურ აქტივობაში ჩართვაზე უარის თქმის გამო
- სხვა პირთან ერთად გამოკეცვა
- პირისთვის რეპროდუქციული ავტონომიის ხელყოფა იძულებითი ორსულობით, იძულებითი სტერილიზაციით, რეპროდუქციული საბოტაჟით, იძულებითი მშობლობით, ან მათთვის არჩევანის გაკეთების შესაძლებლობის წართმევით კონტრაცეფციის გამოყენების, სტერილიზაციის გავლის, სხვა პირის დაორსულების ან საკუთარ სხეულში ორსულობის შენარჩუნების თაობაზე

ამ ჩამოთვლილი აქტებიდან ყველა არ არის აღიარებული საერთაშორისო და ეროვნული კანონმდებლობებით. სექსუალური ძალადობის შესახებ ჰააგის პრინციპები მუშაობენ სექსუალური ძალადობის მისაღებ ახსნაზე. პრინციპები შემუშავებულია მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის 60-ზე მეტ სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციასთან და 500-ზე მეტ მსხვერპლთან კონსულტაციების შედეგად, სექსუალური ძალადობის განმარტების გაფართოების მიზნით.

³ მართალია, საქმეები არის გამოვლენილი, ისინი უმეტესწილად ეყრდნობა მსხვერპლებთან და დაზარალებულებთან ჩატარებული კონსულტაციებისას მოწოდებულ ინფორმაციას.
⁴ უფრო მეტი კონტექსტი ქვემოთ ჩამოთვლილ შემდეგებზე შემოიქლიათ, იხილეთ სამოქალაქო საზოგადოების დეკლარაციის კომენტარში.

დებე ს.-ს⁵ საქმის შესწავლა (უბანდა)

სექსუალური ძალადობა ხშირ შემთხვევებში აღიარებული გაუპატიურებისა და იძულებითი პროსტიტუციის გარდა მრავალ სხვა ფორმას იღებს. მეტიც, გაუპატიურების სამართლებრივი განსაზღვრებები ხშირად არ მოიცავს სექსუალური ძალადობის ყველა ფორმას. სექსუალური ძალადობის გააზრება მსხვერპლის პერსპექტივიდან მიუთითებს, რომ სექსუალური ხასიათის უკანონო ქმედებების სპექტრი უფრო ფართოა. მაგალითად: ადამიანების სექსუალური ავტონომიის ხელყოფა, შიდასის განზრახ შეყრა, ადამიანის დამცირება მისი სექსუალობის გამო, ადამიანის იძულება, შეასრულოს სექსუალური მოძრაობები და ადამიანის კონცნა ან ალოკვა განსაკუთრებით სხეულის სექსუალურ ადგილებზე. ეს ჩამონათვალი კიდევ გრძელდება, როგორც ამას დებეს ისტორია აჩვენებს:

დებეს აიძულეს მაღალი რანგის სარდლის „ცოლობა“, როდესაც იგი იყო 15 წლის. 8 წლის მანძილზე მას სასტიკად ცემდნენ, აუპატიურებდნენ, აწამებდნენ და ამცირებდნენ (მაგ., აიძულებდნენ, ეცეკვა შიშველს), აიძულებდნენ, გადაადგილებულიყო სამხედრო ჰირებთან ერთად მთელ რეგიონში. როდესაც სახლში დაბრუნდა, იგი განიცდიდა სექსუალურ ძალადობას თავის საკუთარ თემში, სადაც მამაკაცები გამოდებით უყოფდნენ ენას, ხშირად აკეთებდნენ სექსუალური შინაარსის შემცველ შეხებებს მისი მისამართით. დაკავებაში ყოფნის პერიოდში იგი დაორსულდა და გააჩინა ბავშვი, რომელიც მასთან ცხოვრობდა და აქვამად იმყოფება მის თემში. ბავშვის გაჩენამდე მას შეეყარა შიდასი სხვა სარდლისგან, რომელმაც იცოდა, რომ ქონდა შიდასი და გაუპატიურა დებე. ამ პერიოდში მას არ ქონდა წვდომა მკურნალობისთვის საჭირო მედიკამენტებზე.

დებეს ბავშვი არის შიდასის მატარებელი და ქალი ყოველთვის უნდა წვალდებულ, რომ ბავშვი უზრუნველყოს საჭირო მკურნალობით. იგი ითვლება „დაქორწინებისთვის უპარვისად“ ვინაიდან მის საზოგადოებაში იცინან ყველაფერი, რაც მას გადახდა თავს. დებე დღემდე ატარებს მძიმე სტიგმას. ფსიქოლოგიურ სიბოროტებთან ერთად, როგორცაა ღამის კოშმარები და აფეთქებები, დებეს განუვითარდა ფობიები, როგორცაა უნიფორმაში გამოსვლილი მამაკაცების შიში. მიუხედავად იმისა, რომ იგი იღებს გარკვეულ მხარდაჭერას და აქვს წინსვლა ფსიქიკური ჰანგრეთელობის თვალსაზრისით, იმ დანაშაულების გამო, რომლითაც მას ტანჯვა მიადგა, მართლმსაჯულება ჰერ არ აღსრულებულა.

დებებს საქმე არვინებს, რომ გაუკატიურებასთან ერთად ჩადენილი იყო სამსუაღური ძალადობის სხვა ფორმები⁵. დებებს წინააღმდეგ ჩადენილია შემდეგი სახის სამსუაღური ძალადობა:

- პირის იძულება, შეასრულოს სამსუაღური ასოციაციის გამომწვევი მოქმედებები, ცეკვის ჩათვლით
- პირის დაჟვმდებარება ბავშვთა ჟორნიებისა და სამსუაღური ექსკლუატივისთვის
- შიდსის ან სქესობრივი გზით გადადები დაავადებების განზრახ შეყრა
- ადამიანის დაორსულება ნებისმიერი საშუალებით
- პირისთვის მკურნალობაზე, მენტორუაციასთან, ორსულობასთან, ბავშვის გაჩენასთან, ფისტულის მოვლასთან, სწორი ნაწლავის ჰემატომასთან, შიდსთან და სხვა სქესობრივი გზით გადადებ დაავადებასთან დაკავშირებულ მკურნალობაზე წვდომის ხელყოფა
- პირის სამსუაღური დამცირება არასასურველი სამსუაღური მოქმედების (არაერთჯერადი) განხორციელება რომელიც შესაძლებელია, ინტერპრეტირებული იყოს როგორც შეურაცხმყოფელი, დამამცირებელი, ან დამცინავი კონკრეტულ გარემოებებში (სამსუაღური შინაარსის ხმის გამოცემა, განცხადების გაკეთება ან ჟესტის შესრულება)

ამ ჩამოთვლილი აქტებიდან ყველა არ არის აღიარებული საერთაშორისო და ეროვნული კანონმდებლობებით. სამსუაღური ძალადობის შესახებ ჰაგის პრინციპები მუშაობენ სამსუაღური ძალადობის მისაღებ ახსნაზე. პრინციპები შემუშავებულია მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის 60-ზე მეტ სამოქალაქო საგოგადოების ორგანიზაციასთან და 500-ზე მეტ მსხვერპლთან კონსულტაციების შედეგად, სამსუაღური ძალადობის განმარტების გაფართოების მიზნით.

⁵ გართალია, საჟმები არის გამოგონილი, ისინი უმეტესწილად ეყრდნობა მსხვერპლებთან და დაზარალებულებთან ჩატარებული კონსულტაციებისას მოწოდებულ ინფორმაციას.

⁶ უფრო მეტი კონტექსტი ქვემოთ ჩამოთვლილ ქმედებებზე შევიძლიათ, იხილოთ სამოქალაქო საგოგადოების დეკლარაციის კომენტარში.

რითას დ.-ს და ანას⁷ საქმის შესწავლა (მექსიკა)

სემსუალური ძალადობა ხშირ შემთხვევებში აღიარებული გაუპატიურებისა და იძულებითი პროსტიტუციის გარდა მრავალ სხვა ფორმას იღებს. მეტიც, გაუპატიურების სამართლებრივი განსაზღვრებები ხშირად არ მოიცავს სემსუალური ძალადობის ყველა ფორმას. სემსუალური ძალადობის გააზრება მსხვერპლის პერსპექტივიდან მიუთითებს, რომ სემსუალური ხასიათის უკანონო ქმედებების სპექტრი უფრო ფართოა. მაგალითად: ადამიანების სემსუალური ავტონომიის ხელყოფა, შიდასი განზრახ შეყრა, ადამიანის დამცირება მისი სემსუალობის გამო, ადამიანის იძულება, შეასრულოს სემსუალური მოძრაობები და ადამიანის კონცნა ან ალოკვა განსაკუთრებით სხეულის სემსუალურ ადგილებზე. ეს ჩამონათვალი კიდევ გრძელდება, როგორც ამას რითას და ანას ისტორია აჩვენებს:

ლესბოსელი ქალი რითა დააკავშირეს მის მეგობარ ანასთან ერთად მას შემდეგ, რაც ბრალი დაედოთ ორგანიზებულ დანაშაულსა და ნარკოტიკებით ვაჭრობაში. რითას სემსუალურმა ორიენტაციამ იგი კიდევ უფრო მოწყვლადი გახდა იგი წამების მიმართ, რაც მექსიკის ციხეებში ხშირად გამოიყენება.

ციხეში ყოფნის პერიოდში მცველები იყენებდნენ მთელ რივ წამების ფორმებს, ცდილობდნენ რა აღიარების მოვლას ქალებისგან. ვინაიდან რითა იყო ლესბოსელი, მას გასუდებით ამცირებდნენ და ზოგიერთ შემთხვევაში მიმართავდნენ ძალადობას, ვინაიდან მიიჩნევდნენ, რომ იგი მცველებს ქალებს „ართმევდა“. მცველები ხშირად უყურებდნენ დაჟინებით და ეძახდნენ უწმინდურ სიტყვებს, აკეთებდნენ დამამცირებელ კომენტარებს რითას და ანას შესახებ, მიმართავდნენ ჰომოსემსუალებთან დაკავშირებული უცენზურო ტერმინებით. მათ ამყოფებდნენ არაჰიგიენურ ციხის საკნებში და აიძულებდნენ საჯაროდ მოშარდვას. როდესაც ანამ დაირივლა ციხეში არსებული ანთისანიტარიის გამო, რითას აყურებინეს, როგორ აწამებდნენ მას გენიტალიებზე ელექტროშოკის გამოყენებით.

სისხლის სამართლის დანაშაულზე გამოძიების არარსებობას დაემატა ის, რომ ორივე ქალს განუვითარდა კონტრაგეციული სტრესით გამოწვეული აშლილობა. ფსიქოლოგიური მხარდაჭერა არასაკმარისია და რითას გასუდებით ეშინია თავდასხმების მისი გენდერული იდენტობის გამო. მიუხედავად იმისა, რომ ორივე მათგანმა დაწერა ოფიციალური წერილობითი საჩივრები, გამოძიება არ დაწყებულა და ისინი მხოლოდ მათი სურვილის საწინააღმდეგოდ „აღიარების“ ხელმოწერის შემდეგ გაათავისუფლეს.

რიტას შემთხვევა არვენებს, რომ კანონით განსაზღვრულ გაუპატიურებასთან ერთად ჩადენილი იყო სექსუალური ძალადობის სხვა ფორმები⁷. რიტას და ანას წინააღმდეგ ჩადენილია შემდეგი სახის სექსუალური ძალადობა:

აღამიანის დამცირება და დაცინვა პირის შესახებ აღქმული სექსუალური ორიენტაციის, გენდერული იდენტობის, სექსუალური გამოხატვის, სექსუალური რეპუტაციის, სექსუალური არჩევანის, სექსუალური აქტივობის (მათ შორის სექსუალური აქტივობის არქონის გამო), ან სხეულის სექსუალური ნაწილების გამო

პირის დაცინვა ან დამცირება სხვა პირის მიერ აღქმულ სექსუალურ ნორმებთან შეუსაბამობის გამო; მათ შესახებ აღქმული სტატუსის გამო, რომ ეს პირი არ არის არც ქალი და არც მამაკაცი; ან მათ შესახებ აღქმული სექსუალური ქცევის, სექსუალური ორიენტაციის ან გენდერული იდენტობის გამო

მიშთერება, რომელიც საფუძვლიანად შეიძლება აიხსნას, როგორც პირის სექსუალური განივთება/ სექსუალური მოთხოვნის შეწყვეტა

პირის იძულება, შეასრულოს სხვების დასაწახად ორგანიზმის ისეთი ფუნქციები, რომლებიც როგორც წესი, კერძო სივრცეში სრულდება, მათ შორის, მენსტრუალურ ჰიგიენასთან დაკავშირებული გომები

სხეულის სექსუალური ნაწილის დასახიჩრება, დანვა, შებოჭვა ან სხვაგვარად დაზიანება, მათ შორის, სიკვდილის დადგომის შემდეგ

ამ ჩამოთვლილი აქტებიდან ყველა არ არის აღიარებული საერთაშორისო და ეროვნული კანონმდებლობებით. სექსუალური ძალადობის შესახებ ჰააგის პრინციპები მუშაობენ სექსუალური ძალადობის მისაღებ ახსნაზე. პრინციპები შემუშავებულია მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის 60-ზე მეტ სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციასთან და 500-ზე მეტ მსხვერპლთან კონსულტაციების შედეგად, სექსუალური ძალადობის განმარტების გაფართოების მიზნით.

⁷ მართალია, საქმები არის გამოგონილი, ისინი უმეტესწილად ეყრდნობა მსხვერპლებთან და დაზარალებულებთან ჩატარებული კონსულტაციებისას მოწოდებულ ინფორმაციას.

⁸ უფრო მეტი კონტექსტი ქვემოთ ჩამოთვლილ შემდეგებზე შეიძლება, იხილოთ სამოქალაქო საზოგადოების დეკლარაციის კომენტარში.

ნაბილი ე.-ს⁹ საქმის შესწავლა (სირია)

სექსუალური ძალადობა ხშირ შემთხვევებში აღიარებული გაუპატიურებისა და იძულებითი პროსტიტუციის გარდა მრავალ სხვა ფორმას იღებს. მეტიც, გაუპატიურების სამართლებრივი განსაზღვრებები ხშირად არ მოიცავს სექსუალური ძალადობის ყველა ფორმას. სექსუალური ძალადობის გააზრება მსხვერპლის პერსონალიზაციის მიუთითებს, რომ სექსუალური ხასიათის უკანონო ქმედებების სკეპტიკური უფრო ფართოა. მაგალითად: ადამიანების სექსუალური ავტონომიის ხელყოფა, შიშის განზრახ შეყრა, ადამიანის დამცირება მისი სექსუალური გამო, ადამიანის იძულება, შეასრულოს სექსუალური მოძრაობები და ადამიანის კონცნა ან ალოკვა განსაკუთრებით სხეულის სექსუალურ ადგილებზე. ეს ჩამონათვალი კიდევ გრძელდება, როგორც ამას ნაბილის ისტორია აჩვენებს:

ნაბილი გაგზავნეს დაკავების დაწესებულებაში ანტი სამთავრობო პროტესტის შემდეგ წარდგენილი ბრალდებების საფუძველზე. დაწესებულებაში შეყვანისას მას აიძულეს გახდა სხვა პატიმრების წინაშე, ხოლო მცველები ეძახდნენ მას შემურაცხყოფელ ფრაგებს, ასევე ინვაზიურად ეხებოდნენ მის გენიტალიებს. როდესაც პატიმრები უარს ამბობდნენ გახდაზე, მათ გაუპატიურებით აშინებდნენ. დაკავებაში ყოფნისას 2 თვის მანძილზე ნაბილის ხშირად კითხავდნენ და სხვადასხვა ფორმით აწამებდნენ, რათა მიეღოთ მისგან აღიარება ისეთი დანაშაულებისთვის, რაც მას ჩადენილი არ ჰქონდა. მან რამდენჯერმე განიცადა სექსუალური ძალადობა გაუპატიურებით მცველთა ხელკმეებით, რაც საშინელ ტკივილებს იწვევდა ღამით, როდესაც მას ეძინა 4 სხვა კაცთან ერთად. განთავისუფლების მომენტისთვის მას 12 კილოგრამი ქონდა დაკლებული წონაში.

ამჟამად ლიბანში არსებულ ლტოლვილთა ბანაკში ცხოვრებისას, ნაბილის აწუხებს გამუდმებული პარანოიდული ფიქრები და უიძებობა. კულტურული და გენდერული ნორმების გამო ნაბილი იბანჯება მამაკაცურობის დაკარგვის, უსუსურობისა და მარცხის განცდებით. სექსუალური ძალადობა ასევე გამოიხატა დამცირების შემრქმებაში: ნაბილი ხალხს ემალება, რამდენადაც შეუძლია, მიუხედავად მისი წინანდელი აქტივისტობისა. იგი კვლავ განიცდის მწვავე ფიზიკურ ტრავმას, მათ შორის, ანალურ სისხლდენას და კუნთების აუტანელ ტკივილს. მას არ აქვს წვდომა სერვისებზე, რამდენადაც მხარდაჭერის მექანიზმების უმრავლესობა ფოკუსირდება ქალებსა და გოგონებზე.

ნაბილის შემთხვევა აჩვენებს, რომ კანონით განსაზღვრულ გაუპატიურებასთან ერთად ჩადენილი იყო სემსუალური ძალადობის სხვა ფორმები⁹. ნაბილის წინააღმდეგ ჩადენილია შემდეგი სახის სემსუალური ძალადობა:

- ადამიანში სემსუალური ძალადობის აქტის ჩადენის საფუძვლიანი მოლოდინის ან შიშის გამონახვა
- სხვა პირთან ერთად გამოკეცვა
- თუნდაც მცირედ პირის ანაღურ ან გენიტალიურ ღრუში შეღწევა, საგნით ან სხეულის ორგანოთი
- პირთან ფიზიკური კონტაქტის დაგყარება მათ შორის, მისი სხეულის სემსუალურ ნაწილზე შეხებით
- პირის იძულება, გაიხადოს სრულად ან ნაწილობრივ, მათ შორის, თავსაბურავის მოხსნის იძულება კულტურებში, სადაც ამას აქვს სემსუალური მნიშვნელობა ან სადაც მისი ტარება მოეთხოვებათ სემსუალური ასოციაციით

ამ ჩამოთვლილი აქტებიდან ყველა არ არის აღიარებული საერთაშორისო და ეროვნული კანონმდებლობებით. სემსუალური ძალადობის შესახებ ჰააგის პრინციპები მუშაობენ სემსუალური ძალადობის მისაღებ ახსნაზე. პრინციპები შემუშავებულია მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის 60-ზე მეტ სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციასთან და 500-ზე მეტ მსხვერპლთან კონსულტაციების შედეგად, სემსუალური ძალადობის განმარტების გაფართოების მიზნით.

⁹ მართალია, საქმეები არის გამოგონილი, ისინი უმეტესწილად ეყრდნობა მსხვერპლებთან და დაზარალებულებთან ჩატარებული კონსულტაციებისას მოწოდებულ ინფორმაციას.

¹⁰ უფრო მეტი კონტექსტი ქვემოთ ჩამოთვლილ შემდეგებზე შეგიძლიათ, იხილოთ სამოქალაქო საზოგადოების დეკლარაციის კომენტარში.